

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: **N. T. T.**
zastoupen JUDr. Viet Anh Nguyenem, advokátem
se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 7. 2020, č. j. CPR-12479-3/ČJ-2020-930310-V249,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 2. 7. 2020, č. j. CPR-12479-3/ČJ-2020-930310-V249 (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 10. 2. 2020, č. j. KRPH-12616-27/ČJ-2020-050022-SV (dále též jen „*prvostupňové rozhodnutí*“). Tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena povinnost opustit území členských států Evropské

unie (dále „EU“) podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Lhůta k opuštění území byla stanovena do 40 dnů ode dne právní moci rozhodnutí. S žalobkyní bylo nejprve vedeno řízení o správním vyhoštění, avšak s ohledem na zjištění, že by rozhodnutím o správním vyhoštění došlo k nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života, došlo ke změně na řízení o povinnosti opustit území.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně označila napadené rozhodnutí za věcně nesprávné, nezákonné, nepřiměřené, nepřezkoumatelné a odporující mezinárodním závazkům České republiky.
3. Namítla, že správní orgány se nezabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území do jejího soukromého a rodinného života. Již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí poukazovala na rozpor s čl. 5 směrnice č. 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „směrnice o postupu při navrácení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí“), která má aplikační přednost před vnitrostátním právem vzhledem k zásadě přímého účinku. Článek 5 této směrnice ukládá „náležitě zohlednit“ a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země. Nutnost zabývat se přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života cizince zdůraznil i Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 8 Azs 290/2018.
4. Zásadně nesouhlasila s názorem žalované, podle něhož pro ni nebude prvostupňové rozhodnutí znamenat zákaz pobytu na území ani zákaz styku s jejími rodinnými příslušníky, neboť si po vycestování z České republiky bude moci opětovně podat žádost o nové pobytové oprávnění. Oponovala, že samotné podání žádosti je ve Vietnamu velmi problematické. Lhůta pro vyřízení žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny činí 270 dní, přičemž ani ta není zárukou, že správní orgán v této lhůtě danou věc rozhodne. Rovněž vyjádřila obavu, že s ohledem na důvod, proč jí byla uložena povinnost opustit území, nebude o její případné žádosti rozhodnuto kladně a šance, že by se mohla v dohledné době, či vůbec, vrátit za svou rodinou do České republiky s novým pobytovým oprávněním je téměř nulová. Povinnost opustit území České republiky pro ni znamená extrémní a nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, napadené rozhodnutí porušuje čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „EÚLP“) a je nezákonné.
5. Žalobkyně si nedovede představit větší zásah do soukromého a rodinného života. V České republice pobývá celý svůj dospělý život (od roku 2005), má zde svou jedinou rodinu, manžela a dvě nezletilé děti, které život ve Vietnamu nepoznaly. Její rodina je „kompletně etablovaná“ v České republice a přesídlení rodiny do Vietnamu je nemyslitelné. Úvahy správního orgánu o řešení její situace označila za nereálné a neproveditelné, nadto vycházejí z nekompletních a irrelevantních informací. Skutečnost, že ve Vietnamu žijí příbuzní manžela, nezakládá automaticky možnost, že by se na ně mohla obrátit.
6. Ačkoli to namítala, správní orgány ani nezaskoumaly, zda nedošlo k porušení práv nezletilých dětí vyplývajících z čl. 5 směrnice o postupu při navrácení neoprávněně

pobývajících příslušníků třetích zemí a Úmluvy o právech dítěte. Namítla, že žalovaná nezohlednila nejvlastnější zájmy nezletilých dětí ani jejich společný rodinný život. Obě její nezletilé děti se narodily na území České republiky, jsou zde socializovány, mladší syn dosud navštěvoval školku, starší syn základní školu, rodina má na území České republiky zázemí a chce zde trvale žít, k zemi původu nemá žádné relevantní vazby ani tam nemá zázemí. Je v rozporu se zájmy obou nezletilých dětí a v rozporu s Úmluvou o právech dítěte, aby děti dočasně odcestovaly s žalobkyní a následně se s ní zase vrátily. Při jejich odjezdu i při návratu by tím došlo k zásahu do jejich vzdělávání a k vytržení z prostředí, v němž jsou socializovány. Odjede-li pak sama, budou obě děti po dlouhou dobu bez matky, pokud by vůbec opětovně získala pobytové oprávnění. Z její výpovědi i výpovědi jejího manžela vyplývá, že není zřejmé, jak by rodina fungovala, pokud by odjela, kdo by se staral o děti, když manžel obstarává primárně obživu. Rodina by utrpěla vztahově i ekonomicky. Napadené rozhodnutí je nezákonné a neodůvodněné, neboť tyto skutečnosti opomíjí a nezohledňuje náležitě jejich rodinný život.

7. Na základě těchto důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení prvostupňovému správnímu orgánu. Současně požádala o přiznání odkladného účinku žalobě, čemuž soud vyhověl usnesením ze dne 1. 9. 2020, č. j. 32 A 5/2020-25.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. Podle žalované neobsahuje žaloba žádné nové skutečnosti. S žalobními námitkami se neztotožnila a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se věci podrobně zabývala. V řízení o povinnosti opustit území byly zjištěny a doloženy relevantní podklady pro konstatování protiprávního jednání žalobkyně. Navrhla proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaná s tímto postupem souhlasila a žalobkyně na výzvu soudu nevyjádřila s takovým projednáním věci svůj nesouhlas. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

10. Ze správního spisu vyplynulo, že při pobytové kontrole dne 4. 2. 2020 zjistila hlídka Policie České republiky, Odbor cizinecké policie, Oddělení dokladů a specializovaných činností, důvodné podezření, že žalobkyně pobývá na území České republiky neoprávněně a bylo rozhodnuto o jejím zajištění. Žalobkyně předložila při pobytové kontrole cestovní pas Vietnamu s celkem pěti výjezdními příkazy z roku 2015 a lustrací bylo zjištěno, že stav pobytu na území České republiky má ukončen k 20. 5. 2010.
11. Ve správním spise se nachází kopie oddacího listu žalobkyně ze dne 23. 7. 2008 přeložená do českého jazyka. Manželem žalobkyně je N. V. N., narozený x.

12. Manžel žalobkyně má na území České republiky povolen od 8. 1. 2007 trvalý pobyt. Děti žalobkyně N. D. D., a N. D. A., mají na území České republiky rovněž povolen trvalý pobyt, starší syn od 29. 8. 2008, mladší syn od 17. 9. 2014.
13. Ve výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky je uveden poslední pobyt žalobkyně ukončený uplynutím doby k 21. 5. 2010 - jednalo se o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání.
14. Z lustrací pobytových a vízových žádostí žalobkyně založených ve správním spise vyplynulo, že:
- a. Dne 16. 12. 2004 žalobkyně požádala o vízum nad 90 dnů. Její žádosti bylo vyhověno s platností víza od 28. 1. 2005 do 14. 11. 2005.
  - b. Dne 22. 9. 2005 žalobkyně požádala o dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Její žádosti bylo vyhověno s platností pobytu od 15. 11. 2005 do 27. 6. 2006.
  - c. Dne 7. 6. 2006 žalobkyně požádala o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem podnikání. Její žádosti bylo vyhověno s platností pobytu od 28. 6. 2006 do 7. 6. 2008.
  - d. Dne 22. 5. 2008 žalobkyně požádala o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem podnikání. Její žádosti bylo vyhověno s platností pobytu od 8. 6. 2008 do 20. 5. 2010.
  - e. Dne 21. 5. 2012 žalobkyně požádala o změnu účelu dlouhodobého pobytu na rodinný účel. Řízení bylo zastaveno rozhodnutím ze dne 16. 8. 2016 vzhledem k překážce podle § 169 zákona o pobytu cizinců.
  - f. Dne 23. 11. 2016 žalobkyně požádala o vydání víza za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Její žádosti nebylo vyhověno (rozhodnutí ze dne 31. 1. 2017).
15. Vietnamský cestovní pas žalobkyně obsahuje výjezdní příkazy s dobami platnosti 24. 6. - 24. 7. 2015, 25. 7. - 10. 9. 2015, 11. 9. - 20. 10. 2015, 21. 10. - 29. 11. 2015 a 30. 11. - 29. 12. 2015.
16. S žalobkyní bylo v minulosti vedeno řízení o správním vyhoštění, respektive o uložení povinnosti opustit území. Z důvodu neoprávněného pobývání na území bez víza a bez platného oprávnění k pobytu, jakož i pro opakované porušování právního předpisu, uložilo žalobkyni Krajské ředitelství Policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, rozhodnutím ze dne 2. 4. 2016, č. j. KRPA-468514-27/ČJ-2016-000022, správní vyhoštění na dobu 1 roku podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2, písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců. Toto rozhodnutí však bylo k odvolání žalobkyně zrušeno a v novém řízení bylo vydáno rozhodnutí ze dne 22. 11. 2017, č. j. KRPA-468514-36/ČJ-2016-000022, jímž byla žalobkyni uložena podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců povinnost opustit území České republiky se stanovením lhůty k vycestování do 60 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 28. 12. 2017. Žalobkyně nevycestovala.
17. V nyní projednávané věci bylo dne 4. 2. 2020 zahájeno řízení o správním vyhoštění žalobkyně podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců z důvodu, že pobývala na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna.

18. Dne 5. 2. 2020 žalobkyně vypověděla do protokolu o výsledku účastníka řízení, za přítomnosti tlumočníka z vietnamského jazyka, že v Hradci Králové žije se svým manželem a dvěma syny (narození 2008 a 2014). V Praze žijí její rodiče, s nimiž je v pravidelném kontaktu. Do České republiky přicestovala 16. 2. 2005 a od té doby zde pobývala nepřetržitě, aniž by opustila území. Do roku 2009 či 2010 na území pobývala na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Následně ji kontrolovala cizinecká policie a bylo zjištěno, že zde již pobývá neoprávněně. Tehdy s ní bylo poprvé vedeno správní řízení týkající se neoprávněného pobytu a do starého cestovního pasu jí byly poprvé vylepovány štítky. Nevěděla, kolik bylo přesně štítků. Tehdy bylo rozhodnuto o jejím správním vyhoštění a kontaktovala právního zástupce, odvolala se a dostavovala se pravidelně na cizineckou policii, kde jí po dobu asi dvou let vylepovali stále nové štítky. V roce 2017 podala žádost o sloučení s rodinou na území České republiky. Její mladší syn byl tehdy velmi malý a pro jeho vrozenou srdeční vadu nebylo možné vycestovat z České republiky. Tato žádost byla zamítnuta. Při každé žádosti, kterou učinila u Odboru azylové a migrační politiky, byla zajištěna cizineckou policií a bylo s ní zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění. To se stalo asi 4x až 5x. Byla si vědoma skutečnosti, že jí v roce 2017 byla uložena povinnost opustit území. Rozhodnutí převzala, ale ve Vietnamu již nemá žádné příbuzné ani známé, nemá se kam vrátit a na koho se obrátit s žádostí o pomoc. Také se bála vycestovat, neboť neviděla legální cestu návratu. Obě její děti byly v předškolním věku a nemohla je tu nechat samotné s manželem, který se musí primárně starat o obživu rodiny. Sama by chtěla dosáhnout legálního pobytu na území, ale její žádost o legalizaci pobytu již několikrát zamítli a tak čekala na změnu zákona, která by jí umožnila pobyt si legalizovat. V poslední době žádné takové kroky nepodnikla.
19. Manžel žalobkyně uvedl do protokolu o výsledku účastníka řízení, že v České republice žije od roku 1998. Žijí s manželkou (žalobkyní) a jejich dvěma syny v Hradci Králové, kde provozuje restauraci. Sňatek s žalobkyní uzavřeli v roce 2008 v Praze, kde dosud žili. S manželčinou situací je obeznámen. Neví, co vše absolvovala v souvislosti s legalizací pobytu na území, avšak ví, že jí byla v roce 2017 uložena povinnost vycestovat. Manželka neopustila Českou republiku kvůli dětem, o které se stará. On se stará o restauraci a vydělává, v restauraci pracuje sám, jen v době oběda má pomocníci. Kdyby manželka odcestovala, musel by obživu i rodinu zabezpečovat zcela sám. Návrat do Vietnamu pro ně nepřipadá v úvahu. Má tam sice rodiče a sourozence, ale jsou na sobě zcela nezávislí a nemá tam žádný majetek. S ohledem na dobu svého pobytu chce žít trvale v České republice, má známé v Hradci Králové i v Praze.
20. Správní orgán prvního stupně přistoupil 10. 2. 2020 ke změně právní kvalifikace tak, že správní řízení nadále vedl jako řízení o uložení povinnosti vycestovat z území členských států EU, neboť by správním vyhoštěním došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. O změně právní kvalifikace žalobkyni vyrozuměl.
21. Dne 10. 2. 2020 se žalobkyně i její manžel seznámili s podklady rozhodnutí a byla jim dána možnost vyjádřit se k nim. K věci nic dalšího neuvedli. Téhož dne bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí a žalobkyni byl vydán výjezdní příkaz s platností od 10. 2. 2020 do 6. 4. 2020.
22. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí dne 25. 2. 2020 odvolání. Poukázala na zásah do svého rodinného a soukromého života, který popsala.

Namítla rozpor s čl. 5 směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí, který ukládá členským státům EU povinnost náležitě zohlednit nejvlastnější zájem dítěte, rodinný život a zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země. V jejím případě nedošlo k náležitému zohlednění uvedených skutečností ani k náležitému odůvodnění rozhodnutí s ohledem na individuální okolnosti.

23. Dne 2. 7. 2020 bylo vydáno napadené rozhodnutí.

B. Právní závěry

24. Jelikož žalobkyně namítala obecně též nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, musel se krajský soud z povahy věci zabývat nejprve touto námitkou, neboť v případě její důvodnosti by nemohl přezkoumat ani další žalobní námitky.

25. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu může být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), anebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný), srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64 (všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz).

26. Žalobkyně rozporovala nedostatky v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Krajský soud ověřil, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, z kterých skutečností vycházel. Shrnul dřívější správní řízení vedená s žalobkyní, dobu, po níž pobývala na území České republiky bez platného pobytového titulu, jakož i její rodinné a soukromé poměry. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, na základě jakých skutkových a právních důvodů žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutí o uložení povinnosti žalobkyni opustit území členských států EU. Zabýval se přitom i hodnocením rodinné situace žalobkyně (zde žalovaný vycházel ze skutečností uvedených žalobkyní a jejím manželem během výslechu v průběhu správního řízení). Věnoval se i některým možnostem řešení situace, v níž se žalobkyně ocitla. Odůvodnění odpovídá výroku rozhodnutí. Z těchto důvodů krajský soud nepovažoval napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

27. K následujícím žalobním námitkám uvádí krajský soud následující:

28. Podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

29. Na základě odst. 3 téhož ustanovení policie stanoví v rozhodnutí dobu k vycestování z území členských států Evropské unie v rozmezí 7 až 60 dní, přičemž požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, vydá policie nové rozhodnutí podle § 101 správního

řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů, a to až na 180 dnů.

30. Zákon o pobytu cizinců uvádí v § 174a odst. 1, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
31. Podle odst. 2 téhož ustanovení policie v řízení o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. c) správního řádu o správním vyhoštění nebo o povinnosti opustit území vedeného na žádost cizince zohlední zejména dobu pobytu cizince na území, pobyt jeho nezletilých dětí plnění povinnou školní docházku na území a existenci jiných rodinných nebo společenských vazeb na území; to neplatí, pokud je cizinec zajištěn. Odst. 3 téhož ustanovení praví, že přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.
32. Žalobkyně především namítla, že se správní orgány nezabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území do jejího soukromého a rodinného života. Poukázala přitom na rozpor s čl. 5 směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27.
33. Z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu plyne povinnost správních orgánů zabývat se při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců přiměřeností dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince (dle § 174a citovaného zákona). S žalobkyní lze souhlasit v tom, že v návaznosti na již existující judikaturu Nejvyššího správního soudu jsou správní orgány povinny zabývat se i po přijetí novely č. 222/2017 Sb., která stvrdila rozpornou transpozici směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí v § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území (dle § 50a zákona o pobytu cizinců) do soukromého a rodinného života cizince. Ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců transponovalo do vnitrostátní úpravy čl. 6 odst. 1 směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí, podle něhož členské státy vydají rozhodnutí o navracení každému státnímu příslušníkovi třetí země, který pobývá neoprávněně na jejich území, aniž jsou dotčeny výjimky uvedené v odstavcích 2 až 5. Čl. 5 citované směrnice ukládá členským státům povinnost náležitě při jejím provádění zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržet zásadu nenavracení. S ohledem na marné uplynutí implementační lhůty (24. 12. 2010), dostatečnou přesnost a bezpodmínečnost čl. 5 směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí, jakož i absenci uložení povinnosti jednotlivci, má úprava stanovená čl. 5 citované směrnice aplikační přednost před ustanoveními zákona o pobytu cizinců, jež mu odporují. Správní orgány se tudíž byly v projednávaném případě povinny zabývat

přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU do soukromého a rodinného života žalobkyně, byť to sám zákon o pobytu cizinců u tohoto typu rozhodnutí výslovně nestanoví (shodně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29).

34. Krajský soud konstatuje, že se napadené rozhodnutí věnuje dopadům, které způsobí v soukromém a rodinném životě žalobkyně, a to z hledisek nejvlastnějšího zájmu dětí žalobkyně, jejího rodinného života a zdravotního stavu ve smyslu čl. 5 směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí.
35. Smyslem čl. 5 směrnice o postupu při navracení neoprávněně pobývajících příslušníků třetích zemí, jakož i § 174a zákona o pobytu cizinců, mimo jiné je, aby případné nesplnění zákonných podmínek pro určité pobytové povolení nemělo nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života cizince, tedy do základního práva chráněného na ústavní i mezinárodní úrovni, a také do života jeho rodinných příslušníků, v nyní posuzovaném případě zejména nezletilých synů žalobkyně (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29). Současně nelze opominout ani princip stanovený v čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.
36. Krajský soud chápe, že rozhodnutí, které žalobkyni ukládá povinnost opustit území členských států EU, jednoznačně zasahuje do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně je matkou dvou synů ve věku 12 a 6 let, o které pečuje. V České republice žije dlouhodobě se syny a s manželem, kteří mají všichni na území povolen trvalý pobyt. Rodina žalobkyně je v České republice usazena a její synové zde navštěvují mateřskou a základní školu. Klíčové v projednávané věci však je, zda požadavek, aby žalobkyně vycestovala z území České republiky (respektive členských států EU) a obstarala si ve svém domovském státě platný pobytový titul, představuje dopad do jejího soukromého a rodinného života, který je nepřiměřený.
37. Žalovaný zohlednil, že povinnost opustit území znamená určité narušení rodinných poměrů žalobkyně. Uvážil náročnost této životní situace (str. 5 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Zdůraznil, že daná situace není neřešitelná a předestřel žalobkyni některé možnosti řešení (zajištění ověřeného pozvání pro žalobkyni před jejím vycestováním z České republiky a následná okamžitá žádost o krátkodobé vízum, vycestování synů s žalobkyní po dobu letních prázdnin ke zkrácení doby odloučení bez toho, aby došlo k zásahu do jejich vzdělávání, získání občanství manžela žalobkyně). Žalovaný se dotkl i zajištění péče o děti žalobkyně, když poukázal na skutečnost, že děti ve věku 6 a 12 let již nejsou závislé na celodenní péči rodiče v domácnosti a manžel žalobkyně může péči o ně zorganizovat, přičemž by mohli pomoci i prarodiče dětí (rodiče žalobkyně) žijící v Praze. K obavě žalobkyně ohledně získání pobytového titulu uvedl, že rozhodnutí o povinnosti opustit území nevylučuje udělení víza či povolení pobytu na území České republiky. Předpokládal, že narušení osobního kontaktu mezi syny žalobkyně a žalobkyní bude pouze krátkodobého charakteru. Co se týče zdravotního stavu žalobkyně, ze správního spisu, zejména z výpovědi žalobkyně, nevyplývalo, že by měla v tomto směru jakékoli obtíže. Proto žalovaný neshledal zdravotní stav překážkou vycestování.

38. Odůvodnění napadeného rozhodnutí tedy nerezignuje na posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU do soukromého a rodinného života žalobkyně. Zabývá se i hlediskem nezletilých dětí. Ačkoli žalobkyně označila úvahy správního orgánu o řešení její situace za nereálné a neproveditelné a informace, z nichž správní orgány vycházely, za nekompletní a irelevantní, v žalobě neuvedla, z jakých důvodů jsou předestřené úvahy nereálné a neproveditelné. Z žaloby není ani patrné, v jaké míře jsou informace nekompletní. Správní orgány přitom vycházely z toho, co sdělila žalobkyně a její manžel během svého výslechu do protokolu. Sama žalobkyně přitom v žalobě neuvedla ony nekompletní informace na pravou míru. Soudu proto není zřejmé, z jakého důvodu měly správní orgány vycházet z nekompletních a irelevantních informací. Není patrné, proč se žalobkyně s manželem například nemůže obrátit s žádostí o pomoc při péči o děti během své nepřítomnosti na své rodiče, s nimiž je v pravidelném kontaktu a kteří žijí v Praze, ani z jakého důvodu by nemohla v této mimořádné situaci požádat o podporu rodinu svého manžela ve Vietnamu, než si zde vyřídí pobytová oprávnění.
39. Nelze rovněž přehlédnout, že sama žalobkyně ani její manžel se nepokusili situaci minimálně poslední dva roky jakkoli řešit, ačkoli si byli vědomi, že žalobkyně pobývala po roce 2010 na území České republiky již bez platného pobytového oprávnění a v roce 2017 jí byla uložena povinnost opustit území (rozhodnutí ze dne 22. 11. 2017, v právní moci 28. 12. 2017). Ze správního spisu, zejména z lustrací pobytových a vízových žádostí žalobkyně, vyplývá, že žalobkyně opomenula roku 2010 včas požádat o prodloužení dlouhodobého pobytu a pobytové oprávnění jí tak skončilo k 20. 5. 2010. Teprve o dva roky později požádala o pobytový titul, řízení však bylo rozhodnutím ze dne 16. 8. 2016 zastaveno (ve správním spise je uveden toliko odkaz na překážku dle § 169 zákona o pobytu cizinců, v tehdejší znění, jehož odst. 8 obsahoval výčet důvodů pro zastavení řízení). Následně žalobkyně požádala o vízum za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, avšak její žádosti nebylo vyhověno (rozhodnutí ze dne 31. 1. 2017). Souběžně s tímto řízením bylo vedeno řízení o správním vyhoštění, respektive o povinnosti žalobkyně opustit území České republiky. Dne 22. 11. 2017 bylo vydáno rozhodnutí, v právní moci 28. 12. 2017, jímž byla žalobkyni uložena povinnost opustit území České republiky a stanovena lhůta k vycestování. Žalobkyně však rozhodnutí nerespektovala a rozhodla se nedostatek oprávnění k pobytu na území České republiky následující dva roky (až do pobytové kontroly dne 4. 2. 2020) neřešit. V průběhu správního řízení vypověděla, že by chtěla dosáhnout legálního pobytu na území, ale s ohledem na opakované zamítnutí jejích žádostí čeká na změnu zákona.
40. Žalobkyně má přitom jako manželka cizince s trvalým pobytem na území České republiky nárok na vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 42a odst. 1 písm. a), odst. 7 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Na základě zmíněného ustanovení se vydá povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny cizinci, který je manželem cizince s trvalým pobytem na území a pobývá na území po dobu nejméně 15 měsíců (podmínku dosažení věku 20 let žalobkyně i její manžel splňují). Pokud žalobkyně podá v souladu se zákonem o pobytu cizinců žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, pak zákon ukládá správnímu orgánu takové povolení vydat. Skutečnost, že žalobkyni byla uložena povinnost opustit území EU, jí nediskvalifikuje v řízení o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, jak

ostatně podotkl i žalovaný na straně 6 napadeného rozhodnutí. Obava žalobkyně, že s ohledem na důvod, z jakého jí byla uložena povinnost opustit území, nebude o její případné žádosti rozhodnuto kladně, tak nemá oporu v zákoně. Zákon o pobytu cizinců v případě žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny hovoří jasně o *vydání* povolení za shora uvedených podmínek, bez možnosti správního uvážení.

41. Žalobkyně současně namítla, že samotné podání žádosti je ve Vietnamu velmi problematické a lhůta pro vyřízení žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny činí 270 dní.
42. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že existuje riziko zdlouhavého vyřizování žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny podané ve Vietnamu. Podle § 169t odst. 6 písm. a) bod 6) zákona o pobytu cizinců činí lhůta pro rozhodnutí o takové žádosti skutečně až 270 dní, přičemž k této lhůtě je dále nutné připočítat i dobu, za kterou se žalobkyni teprve podaří objednat se k osobnímu podání žádosti na zastupitelském úřadu v Hanoji. Žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu je totiž cizinec povinen podat osobně (§ 169d odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců) a v souladu s § 169f odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců je cizinci stanovena povinnost sjednat si předem termín osobního podání takové žádosti. Doba, za kterou se žadateli podaří objednat se k osobnímu podání žádosti, činí v nejlepším případě jeden měsíc, neboť žadatelé se objednávají vždy na příští měsíc dopředu a mohou se zaregistrovat k podání pouze jedné žádosti o dlouhodobý pobyt v daném objednacím období (aktuální podmínky sjednání termínu osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny a registrace jsou dostupné na adrese https://www.mzv.cz/hanoi/cz/vizove_a_konzularni_informace/zadosti_o_dlouhodoby_trvaly_pobyt_novy.html). Je však nutné počítat i s tím, že žadatel ihned termín k osobnímu podání žádosti nezíská a bude se o jeho získání pokoušet opakovaně. V každém případě je nutno počítat s dobou 300 dní (270 dní + 30 dní, tj. 10 měsíců) k vyřízení žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny ve Vietnamu. Krajský soud ověřil, že příjem tohoto typu žádosti není v současnosti na zastupitelském úřadu v Hanoji s ohledem na pandemii koronaviru omezen (na rozdíl například od příjmu žádostí o krátkodobé vízum na základě ověřeného pozvání - viz aktuální informace dostupné na adrese https://www.mzv.cz/hanoi/cz/vizove_a_konzularni_informace/obnoveni_nekterych_v_izovych_cinnosti_na.html).
43. Uvedená doba nutná k vyřízení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny ve Vietnamu jistě představuje zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně, jejích nezletilých dětí i jejího manžela. Na druhou stranu se však nejedná o zásah časově neomezený či trvající několik let ani o zásah, který by zabránil žalobkyni v návratu do České republiky a nutil by tím její rodinu přesídlit pryč z České republiky, kde mají zejména nezletilé děti zázemí a navštěvují české školy. Žalobkyně má přitom i další možnosti řešení své situace. Kromě žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny má možnost požádat též o dlouhodobé vízum na dobu až jednoho roku za rodinným účelem (ani příjem tohoto typu žádostí není momentálně na zastupitelském úřadu Hanoj v souvislosti s pandemií koronaviru pozastaven – viz odkaz na web shora). Ještě na území České republiky má žalobkyně v souladu s § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců rovněž možnost požádat o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1

písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podle citovaného ustanovení ministerstvo vnitra udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá, přičemž doba platnosti tohoto víza může být prodloužena (§ 36 zákona o pobytu cizinců). O této žádosti rozhodne ministerstvo vnitra ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího podání (§ 169t odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Žalobkyně může začít svoji situaci řešit již nyní na území České republiky.

44. Za shora uvedených podmínek krajský soud neshledal dopady rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU do soukromého a rodinného života žalobkyně nepřiměřenými do té míry, aby správním orgánům zabránily vůbec uložit žalobkyni povinnost opustit území členských států EU. Žalobkyně označila uvedenou povinnost za extrémní a nepřiměřený zásah do svého soukromého a rodinného života, představující porušení čl. 8 EÚLP. Krajský soud však upozorňuje, že čl. 8 EÚLP negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území členského státu bez ohledu na vnitrostátní úpravu ani jim nedává právo na získání konkrétního typu pobytového oprávnění. Smyslem přímé aplikace EÚLP je zabránit nepřiměřeným zásahům do soukromého či rodinného života cizince.
45. Podle čl. 8 EÚLP má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
46. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní orgány jsou povinny zabývat se nad rámec povinnosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců i možným porušením čl. 8 EÚLP, který je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, či ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30) v situaci, kdy cizinec před správními orgány sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 EÚLP dostatečně konkrétně namítne (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 - 46, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 - 39, ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019 - 32, ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019 - 31, či ze dne 19. 12. 2019, č. j. 10 Azs 263/2019 - 30).
47. V souladu s čl. 8 EÚLP smí veřejná moc zasáhnout do osobní sféry jednotlivce, pokud tím sleduje legitimní cíl a v rozsahu nezbytném a přiměřeném tomuto cíli. Nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince v kontextu čl. 8 EÚLP může být zpravidla jen dlouhodobý zákaz pobytu. Výjimkou by mohla být pouze situace, kdy by nepřiměřeným zásahem byla již sama nutnost vycestovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71).
48. Povinnost žalobkyně vycestovat z území členských států EU jistě zasáhne do jejího soukromého a rodinného života a projeví se i ve vztahu k synům žalobkyně ve věku 6 a 12 let. Proto je třeba pečlivě se zabývat nejlepším zájmem nezletilých dětí (veškerá rozhodnutí týkající se dětí musejí v prvé řadě zohledňovat jejich nejlepší zájmy, jak vyplývá např. z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. července 2010, Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku, stížnost č. 41615/07, bod 135).

Nejlepší zájem dítěte je nutno podle Evropského soudu pro lidská práva považovat za středobod úvah a přiznat mu rozhodující význam (rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Mandet proti Francii, stížnost č. 30955/12, body 56–57), přitom je třeba rozhodnutí náležitě odůvodnit a posoudit protichůdné zájmy (rozsudek ze dne 21. června 2012, Fernsehgesellschaft SRG proti Švýcarsku, stížnost č. 34124/06, bod 65). V této souvislosti však krajský soud uvážil, že povinnost žalobkyně vycestovat z území členských států EU nepovede k jejímu trvalému odloučení od nezletilých synů. Žalobkyně má možnost volit mezi žádostmi o různá pobytová oprávnění (viz shora body 42 a 43 tohoto rozsudku). Nejdelší lhůtu k vyřízení žádosti předpokládá zákon o pobytu cizinců pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, kdy je nutno počítat s dobou 300 dnů, tedy 10 měsíců. V takovém případě by připadalo v úvahu vycestování dětí žalobkyně během letních prázdnin za matkou k překlenutí delšího období odloučení mezi ní a dětmi a současného minimalizování doby strávené mimo školu. Toto období lze prodloužit, když po kratší časové období lze uvažovat i o domluvě se školou na distanční formě výuky, která je ostatně v současné době pandemie koronaviru jediná možná. Děti žalobkyně již nejsou útlého věku, v němž by byly zcela závislé na její mateřské péči. Po omezenou dobu, po kterou by děti byly odloučeny od své matky a zůstaly v České republice, se o ně může starat jejich otec, manžel žalobkyně, i za součinnosti s dalšími pečujícími osobami, zejména s prarodiči dětí žijícími v Praze (rodiče žalobkyně). Skutečnost, že dojde k ekonomické újmě rodiny, ať již v důsledku omezených časových možností otce v souvislosti s péčí o děti, anebo vlivem financí vynaložených na zajištění péče o děti (náhradní hlídání, dětské skupiny, školní družiny, volnočasové aktivity), nemůže být v této věci rozhodující, neboť podobné aspekty musí v tuzemsku řešit mnozí rodiče, včetně pracujících rodičů samozivitelů.

49. Současně krajský soud uvážil, že žalobkyně pobývala na území České republiky bez platného pobytového oprávnění od roku 2010 a minimálně během posledních dvou let zcela rezignovala na řešení své situace a nesnažila se o legalizaci svého pobytu v České republice. Zákonodárce vymezil podmínky, za nichž mohou cizinci pobývat na území České republiky v zákoně o pobytu cizinců. Žalobkyně tyto podmínky dlouhodobě nerespektovala, nedodržovala povinnosti uložené jí tímto zákonem a dlouhodobě ignorovala povinnost vycestovat z území České republiky, která jí byla naposledy uložena v souladu s § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců předchozím pravomocným rozhodnutím ze dne 22. 11. 2017. V zájmu veřejné bezpečnosti je, aby na území České republiky pobývaly pouze osoby s platným pobytovým oprávněním a aby cizinci respektovali povinnosti stanovené jim v zákoně o pobytu cizinců. S ohledem na princip rovnosti osob (čl. 1 Listiny základních práv a svobod) a základní zásadu činnosti správních orgánů, podle které je třeba postupovat tak, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (§ 2 odst. 4 správního řádu), nelze v případě žalobkyně opomíjet podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců a přehlížet její neoprávněný pobyt na území, zatímco v ostatních případech jsou cizinci nuceni požadavky zákona o pobytu cizinců respektovat a jejich plnění je po nich orgány veřejné správy vyžadováno.
50. S ohledem na zájem státu regulovat na svém území migraci spolu s požadavkem, aby cizinci respektovali zákonné podmínky upravující vstup a pobyt na území, jakož i vzhledem k principu rovnosti a důvodného očekávání, dospěl krajský soud k závěru, že zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně, který představuje v daném případě požadavek vycestování z území členských států EU a získání platného

pobytového oprávnění podle podmínek zákona o pobytu cizinců, nelze hodnotit jako nepřiměřený. Napadené rozhodnutí tak podle názoru krajského soudu neodporuje ani čl. 8 EÚLP, za současného zvažování nejlepšího zájmu nezletilých synů žalobkyně ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Sama žalobkyně přitom vyjádřila snahu po nápravě a dosažení legálního pobytu v České republice. To je však možné pouze při respektování aktuální právní úpravy v zákoně o pobytu cizinců a využití možností, jež shora nastínil krajský soud.

51. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť ji neshledal důvodnou. Napadené rozhodnutí se vypořádalo se všemi relevantními skutečnostmi a v dostatečném rozsahu reagovalo i na námitky žalobkyně o zásahu do rodinného a soukromého života.

V. Náklady řízení

52. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, jenž úspěšný ve věci nebyl. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a nemá tak ani právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a soudu není ani známo, že by mu v průběhu soudního řízení vznikly nad rámec jeho správní činnosti náklady.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 15. března 2021

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně

